ZKURVENCI

J. Karasek

Praha 1987. Důvěra je luxus.

ZKURVENCI

J. Karasek

1. MICHAELA

Je noc ze čtvrtýho na pátýho května 1987. Sedím ve výslechový místnosti, netuším přesně kde. V mým pase stojí Erik Sunquist a před hodinou mě vytáhli z postele. V uších mi ještě pořád zvoní ten lacinej českej chlast.

Určitě nejsem na Bartolomějský, jak bych čekal. Snažím se mžourat proti světlu lampy, zachytit alespoň obrysy postavy sedící naproti mně. Ale je to marný.

Vidím jen ruce. Jasně osvícený, hrubý, nemotorně zaklesnutý do sebe a položený na nečitelně nadepsaným spise. Podle konců rukávů to není policejní uniforma.

Super. Komunistická tajná policie. StB! Zkurvenci, ze kterých mají vítr i esenbáci.

Automaticky si chci zaclonit oči dlaní, ale jen se mi do zápěstí zaříznou tvrdý hrany policejních pout.

Ticho.

Tlukot srdce mi rytmicky připomíná, že ještě není konec.

A táhlej tón proudovýho letadla. Tohle není vojenský éro. Je to linkáč. Podle rozhozenýho hvízdavýho akordu a silnýho hluku asi Il-62. Přistává na nedalekým letišti. Ale stejně mi připomíná důvod, proč jsem v Československu. Stíhačky. Jo, kvůli nim tu jsem.

Služba rozmáchlým pohybem přibouchne okno. Stačí jím ke mně zavanout gumově nasládlá vůně spáleného kerosinu. Tak to jsem na Ruzyni. Tady končej lidi, který systém nemá rád. A špióni.

Ale nenapadá mě proč. Copak jsem udělal chybu? Únik informací? Nebo že by Michaela?

Vybavujou se mi její oči. Šedomodrý jako Severní moře. Její zvonivej smích. Najednou mám pocit, jako by mě ovanul její parfém a cítím, že něco není v pořádku. Je v nebezpečí?

Myslím na debaty, který jsme spolu vedli. Snad příliš hluboký na to, že jsme se při nich smáli. Vím, že neexistuje takovej přepych, jako je jistota. Ale stejně v duchu vrtím hlavou. Ne. Ona mě nepráskla.

„Ihr Name?“ slyším nepříjemnej hlas.

Tenkej, drsnej a falešně sebejistej. Někde mezi puberťákem a protřelou krysou. Mrví němčinu, jako by rubal uhlí. Sadisticky se vyžívá v tvrdých souhláskách.

Samotná němčina mě nepřekvapuje. Vědí, že německy umím a švédsky by mě museli vyslýchat s tlumočníkem.

„Erik Sunquist. To moc dobře víte,“ cedím skrz zuby, „novinář ze Švédska. Si to ověřte!“

Nehodlám těm zmrdům prozradit, že česky nejen rozumím, ale i mluvím. I taková drobnost mi může zachránit prdel.

„To se vsaďte,“ hlas za lampou je až otráveně lhostejnej. Jako by se mě snažil přesvědčit, že ví víc, než si myslím.

Klasická taktika. Východní kontrarozvědky vidí špióny snad v každým blbým turistovi ze Západu.

Jenže tentokrát to je pravda. Švédsko je neutrální, to jo. Ale být neutrální přece neznamená bejt slepej. Naše vojenská rozvědka, kam patřím, má oči okolo Baltu, ve východním Berlíně i v Praze.

Mlčení se mění v dusivý napětí.

Čekám, až mi řeknou, za co mě zatkli. Špióni se nezatýkaj pro špionáž.

„Službáá!“ zařve najednou vyšetřovatel ostře. Vylítne to z něj směrem do chodby, ale ke mně se to vrací jako rána do pajšlu. Protahuje koncovku, až to zní skoro jako výkřik o pomoc.

„Odveďte ho!“

V cele je tma. Je tu chladno a ticho. Žádnej běžnej vězeňskej hukot. Tohle je politický oddělení, sem nezavíraj gaunery. Sem gauneři zavíraj intoše a idealisty.

Postupně se vynořujou detaily. Betonová podlaha, dva na tři metry. Podél jedný stěny tvrdá pryčna s tenkou dekou. Naproti „hygienickej kout“. Kbelík a umyvadlo. Bez tekoucí vody.

Smrdí to tu jak v šatně našeho hokejovýho týmu po prohraným zápase s Kanadou. Nejvíc ta deka. Zatuchlinou, potem a ponížením.

Výkřik z chodby. Zoufalej, rezignovanej. Svírá se mi prdel. Jdu ke dveřím, ale průhled je zvenčí zavřenej. Samozřejmě.

Chvíli stojím uprostřed cely. Snažím se nahlídnout k malýmu zamřížovanýmu světlíku vysoko u stropu. Za ním tuším nesmělý svítání dalšího zatracenýho květnovýho dne. Ale je vysoko. Nedohlídnu na nebe. Přecházím sem a tam, a nakonec si lehám na pryčnu. Chlad a vlhkost vězeňských zdí mě přinutí se přikrýt tou smradlavou dekou. Kroutěj se mi z ní chlupy až na prdeli, ale nemám na výběr.

Dívám se do stropu a snažím se setřídit si myšlenky. Co by na tuhle situaci asi řekl můj Vati? Táta vždycky říkal, že zlo se nemění. Zlo nemá vlastní fantazii. Kopíruje jedno od druhýho.

On zlo poznal. Sloužil jako stíhací pilot v Luftwaffe. Zažil slávu i ponížení, a nakonec se na všechno vysral a přelítl svůj Messerschmitt 262 přes Balt do Švédska.

Lomoz klíče v zámku. Dveře se otevírají a uniformovaná stráž mi na stolek vedle dveří staví plechovej hrnek s vodou. Znovu zamyká.

Vracím se v myšlenkách k tátovi. Chcete ho soudit? Nikdo není čistej. Tvoje dobro kurevsky sere někoho jinýho. Já to poznal ve švédský rozvědce, která měla na starosti mýho tátu a pro kterou dnes oba pracujeme.

A Švédsko přesto nikdy nepřizná tátův přelet. Ten totiž viděl některý věci, který svět vlastně nechce znát. Dodnes.

Uplyne sotva dvacet minut. Z přemítání mě znovu vytrhne hlasitej lomoz. Dveře cely se otevíraj a dva mongoloidi už mě

drsně vedou zpátky na výslech. Nezdržujou se. Jedou přesně podle příručky. Podle příručky, kterou psalo zasraný gestapo.

Znovu výslech. Ale ty ruce jsou jiný. Spíš úřednický. Levá je sepnutá v pěst a pravá třímá mezi ukazovákem a prostředníkem cigaretu, ze který neviditelnej ksicht občas potáhne. Namodralej kouř se kroutí ve světle lampy. Dráždí mý nozdry.

Ruka naproti mně se pohne a nabízí mi krabičku cigaret Mars v měkkým obalu. Nechávám ji ležet. Dlužit nechci a krom toho je to moc průhledný – psychologie pro batolata. Leda nasrat!

„Proč jsem tady?“ ptám se pevným hlasem. Nepřipouštím si, že by mohli vědět, že jsem z SSI. To je švédská rozvědka. Dosaď si pod ta písmena cokoli. Já taky občas musím.

„Žádám o možnost zavolat si na švédskou ambasádu. Okamžitě. Mám na to právo, kurva!“

Lampa se lehce sklání. V oblaku modře svítícího kouře za ní sedí podsaditej člověk v civilu. Má hranatou bradu a krátký rozcuchaný, prošedivělý vlasy.

„Tady nejste v americkým filmu, pane Sunquiste,“ hlas je hlubší, pevnej, ale podivně skřípavej. Německy mluví dobře.

„A hlavně je půl pátý ráno, volal byste tam zbytečně.“

„Co ode mě chcete?“

Vyšetřovatel klepe krabičkou cigaret o stůl. Ne agresivně. Spíš jako když šachista přepíná hodiny. Sklápí lampu ještě víc a dívá se mi přímo do očí. Snažím se zachytit jeho tvář, ale oči si teprve zvykaj na změnu světla. Jako bych zkoumal nějakou pitomou

rozmazanou černobílou fotografii. Všímám si jen štěrbin očí soustředěním stažených do dvou obdélníků.

„Znáte Michaelu Hübschovou?“

Jako by mě zvuk jejího jména opařil. Ale nesmím to na sobě nechat znát.

„Samozřejmě. Scházeli jsme se spolu. I veřejně. To jistě víte. Stalo se něco?“

Přikyvuje.

„Kdy jste ji viděl naposledy?“

Tohle je bohužel až moc jednoduchý.

„Odešla ode mě zhruba o půlnoci. Hotel Jalta, odkud jste mě sebrali.“

Svírá se mi žaludek.

Tušení smrti.

2. ZAPALOVAČ A LŽI

Jsem zpátky v cele. Neobvinili mě. Neřekli mi, co se stalo. Ale člověk nemusí bejt zrovna pitomej Sherlock Holmes, že jo.

Michaela je mrtvá. Buď náhodná vražda, ale to by byla kurva velká náhoda… Nebo ji zavraždili oni. Kvůli mně. Na možnost, že se něco takovýho stane, tě při výcviku pro kteroukoliv rozvědku připravěj. Ale nenaučej tě s tím pocitem žít.

Míchá se ve mně smutek a zloba. Nemůžu se smířit s tím, že v kruzích, ve kterých se pohybuju, má lidskej život tak mizernou cenu.

Vzpomínám na včerejšek. Nenucená zábava s Michaelou. Seděli jsme v restauraci U kalicha. Oba už jsme věděli, že půjde večer ke mně.

Seznámili jsme se před několika dny. Svedl nás dohromady podobnej zájem. Snad předstíranej. A přiznám se, že jsem ji tak trochu využil při plnění svýho úkolu.

Nebo kdo ví. Třeba využívala ona mě. Stejně to nemělo cenu řešit, dokud jsem si myslel, že je naše spojení pro mě užitečný.

Měli jsme oba svoje tajemství. To bylo jasný. Ona byla inteligentní, výrazná osobnost kombinovaná se zatraceně silně vyvinutým analytickým myšlením. Explozivní kombinace. Tohle jde vždycky ruku v ruce s něčím temnějším.

Byla o něco mladší než já. Nejspíš jí nebylo třicet. Vysoká, šedomodrý oči, světlejší kaštanový vlasy po ramena. A sakra ty nohy!

Jo, hoď po mě kamenem, ty byly první, čeho jsem si na ní všimnul. A její vůně. Úsměvu. Bezprostřednosti. Jako by kolem sebe uměla ohýbat časoprostor.

Večer byla u mě na pokoji. Užívali jsme si jeden druhýho. Chlastali jsme víno, i něco tvrdšího. Šoustali jsme. Pomalu. A já věděl, že to nedělá proto, že by to byla kurva. Před půlnocí musela odejít a já nenaléhal.

Rozloučili jsme se a já šel spát. Aniž bych tušil, že už ji nejspíš nikdy neuvidím.

Vlastně sotva jsem se svalil na postel, ještě mi zaklepala na dveře. Doufal jsem, že třeba zůstane, ale zapomněla si u mě zapalovač. Takovou cetku. Žlutej, plastovej a ještě poškrábanej.

Tentokrát mě nechávaj čekat dýl. Dvě hodiny. Mám se vařit ve vlastní šťávě. Už vědí, že mě hrubý manýry do kolen nedostanou, tak sem do výslechový místnosti uniformovanou stráží uvedenej v klidu.

Žádný oslňující světlo. Jen strohá místnost, dřevěnej stůl a za ním sedící vyšetřovatel. Menší, pohublej, s pihovatým ksichtem. Zdá se mi nervózní.

„Co jste dělal mezi půlnocí a třetí hodinou ranní?“

Ptá se, aniž by se na mě podíval, a klepe nohou o podlahu. Podle hlasu poznávám „krysu“.

Já z něj svůj pohled naopak nespouštím. On ten zkurvenec jako krysa i vypadá.

„Spal jsem," odpovídám sebevědomě. „Byl jsem ožralej. To vám policie neřekla?"

Pihovatej vyšetřovatel na mě na moment s nelibostí kouká a jeho noha přestává klepat o podlahu. Nehraju podle pravidel. Ve světě falše a lží odpovídám věcně a pravdivě.

„Jaký byl váš vztah k Michaele Hübschové?"

Minulej čas zní tak strašlivě. Neúprosně.

Vím, že ho musím vyvést z rovnováhy. Vyprovokovat ho. Jinak se nic nedozvím. I kdybych si za to měl vysloužit pořádnou nakládačku.

„Je to moje sestra ve víře ze sboru Svědků Jehovových, ne asi," cedím skrz zuby.

Schválně nepoužívám minulej čas. I když tuším, že ona minulosti patří.

„Tak byla u mě v noci na pokoji. Myslíš, že jsme tam četli bibli?!"

Vyšetřovatel se beze slova natahuje. Hřbet jeho ruky dopadá na moji drzou držku.

Směju se.

„Tak už mi řeknete, proč sem tady?"

Krysí obličej si mě zblízka prohlíží.

„Na jejím nočním stolku byl lístek s vaším jménem. S vaším pravým jménem!"

Zní výhrůžně.

„Jakým jménem?“ zním přesvědčivě nechápavě.

Krysa blafuje. Nebo neví, jestli má před sebou správnýho člověka. Každopádně mi žádný jméno nesděluje a já cítím alespoň drobnou úlevu.

Moje taktika funguje. Ale k vyhlašování vítězů je ještě sakra daleko. Dávkování pravdy se lží, to se vyučuje už ve špionážní mateřský školce.

„Víte, že na vás slečna Hübschová byla nasazena?“

Jeho hlas je uměle lhostejnej a čumí mi do očí.

„A ne námi,“ dodává a dává si pauzu.

Snaží se mě přinutit mluvit. Spekulovat. Prozradit něco, co si myslí, že vím.

Ale já stejně nemám co. Několik podezření jsem zpočátku pochopitelně měl. Už jen její německy znějící jméno a perfektní němčina.

Jenže Hübsch nebo Hübschová není v Československu až tak vzácný jméno a německy tu mluví kde kdo. To bych musel vidět kontrarozvědku v úplně každým.

Nic neříkám. Ticho pracuje. Vím, že vyšetřovateli s krysím obličejem vytečou nervy dřív než mně. Dívám se mu do očí.

A opravdu. Vytahuje tvrdou krabičku cigaret Marlboro a zápasí se žlutým plastovým východoněmeckým zapalovačem. Křečovitě. Musí škrtnout třikrát.

Zapalovač mi připadá bolestivě povědomej.

Krysa si konečně zapaluje. Z jeho nervózních svalových záškubů vidím, že je akorát čas na totální psychologickej útok.

„Co můj telefonát na švédskou ambasádu?“

Zásah. Na moment prudce otevře oči a trhaně vydechne cigaretovej kouř.

„Člověče, vyšetřujeme tu vraždu! Holky, co odešla těsně před tím z vašeho pokoje! A vy chcete telefonovat na ambasádu?“

Křičí na mě. Asi si představuje, že řve jako lev. Ale hlas mu nervózně přeskakuje jak pionýrce při první menstruaci.

Potvrzuje se moje temný přesvědčení. Je mrtvá. Lepší bude nic neříkat. Ostatně, Krysa se rozpovídá za mě.

„A na švédskou ambasádu máme ohlásit hovor od koho? Ona i ta vaše ambasáda v tom má tak trochu zmatek! My už jsme s ní mluvili, víte?“

Aspoň něco. Náznak důvodu, proč tu jsem. Nejspíš únik informací z naší ambasády. Mohlo jít o chybu. Prostě někdo použil moje starý krycí jméno. I když… kdo ví.

A lístek s mým jménem na Michaelině nočním stolku? Jen výplod fantazie.

Divnej je mi především fakt, že už mě přímo neobvinili z její vraždy. Nedává to smysl. Jako by najednou sami nevěděli, co se mnou maj dělat.

„Moje doklady máte,“ provokuju dál. „A číst předpokládám umíte.“

Vyšetřovatel mě propichuje pohledem.

„Novinář, jo? A nemáte diktafon ani fotoaparát… To si jako kreslíte obrázky nebo co?“

„Víte přece, že jsem novinář zabývající se leteckou tematikou, pracuju pro Flygrevyn," odpovídám klidně.

„V Československu nesmím během rozhovorů pořizovat žádný fotografie ani vlastní záznamy. Diktafon i fotoaparát jste mi zkonfiskovali hned, jak jsem vystoupil z letadla."

Odebráním přístrojů podmínili návštěvu vývojovýho centra ve Vodochodech. Sice jsem si původně myslel, že je bude stačit nechat na pokoji, ale oni byli důslednější.

„Zpátky ke slečně Hübschové," jeho hlas je o stupeň hnusnější slyšitelným zklamáním.

„Nevšiml jste si, že by vás spolu někdo sledoval?"

„Jasně," bez váhání utahuju závity k prasknutí, teď to přijde. Že dostanu přes držku, s tím už jsem tak nějak smířenej.

„Myslím, žes to byl ty. Stál jsi za falešným zrcadlem a závistivě si honil péro, zatímco já ji měl!"

„Ty hajzle!" křičí Krysa česky a startuje po mně. Žlutej enderáckej zapalovač mu vypadává z ruky. Vráží mi tři facky. Zprava, zleva, zprava.

Cítím, jak mi z držky a nosu teče krev, ale drze se usmívám. Očima sleduju na zemi ležící zapalovač.

Ta rýha na boku…

Krysa se chystá k další inzultaci, ale otevíraj se dveře a vchází druhej vyšetřovatel. Ten, co kouří marsky bez filtru. ‚Úředník'.

„Tak dost," říká autoritativním hlasem a pohledem posílá pihovatýho pryč.

Sedá si proti mně obkročmo na obrácenou židli. Předloktí zkřížený přes opěradlo.

„Takže tvrďák, co?“

Je až žoviální. Tak chce mě ten šulín zlomit nebo co?

„No, kvůli té vraždě vás tady držet nemůžeme,“ říká skoro až smířlivě.

Vstane a podá mi čistou utěrku namočenou pod vodovodem vedle dveří.

„Recepce potvrdila odchod slečny Hübschové a vyloučila, že byste ji mohl následovat.“

Chce znít trapně. Schválně. Jako by přiznával, že se přehmátli. Jenže já moc dobře vím, co chtějí. Chtějí mě ukonejšit, sledovat mě a čekat na chyby, který udělám. Taky mě můžou chtít zabít v terénu. Nebo mě má zabít někdo jinej.

„Co se stalo Michaele?“

„Našli ji ve tři ráno příslušníci veřejné bezpečnosti na pochůzce. Před Hlavním nádražím.“

Podává mi několik fotografií. Výraznej pach ustalovače. Na čerstvý lesklý fotoemulzi se mi lepěj prsty.

Cítím bušení svýho srdce až ve spáncích. Fotografie mi berou veškerej zbytek naděje, že to je jen nějakej zkurvenej omyl.

Je to Michaela. A zároveň není.

Obraz industrializovaný smrti. Technicky precizní, neodvolatelný a bez útěchy. Bez poezie. Oči, který si pamatuju tak hluboký a plný života, jsou teď přivřený a bez výrazu. Pramínek krve z nosních dírek, ústa, který jsem včera líbal

pootevřený, světle hnědý vlasy rozcuchaný a špinavý bordelem z chodníku.

„Zabita úderem do zátylku. Nebylo pochopitelně těžké ji spojit vámi, proto jsme vás sem přivedli."

Vstává, opírá se o stůl. Já jako bych měl v držce pachuť toho fotopapíru. Hořkou s kovově sladkým podtónem.

„Ale teď vás odvezeme zpátky do vašeho hotelu. Tam náš rozhovor dokončíme v méně formálním prostředí. A pak budete volný."

Jasně. Leda tak na konci provazu.

„Volný?"

„Nesmíte opustit Československo. Nejdřív musíme hnout s vyšetřováním, pochopitelně. Řekněme čtrnáct dnů," vysvětluje Úředník klidně.

„Taky se nám budete muset denně hlásit. Ale jinak," potáhl z cigarety, „si pokračujte ve svý práci, jak jste měl s našimi úřady dohodnuto."

Tak teď mě budou sledovat. A rozhodně nemám čtrnáct dní na to, abych zmizel. To spíš osmačtyřicet hodin. Jinak skončím v lepším případě jako obchodní akvizice.

Třeba jako protiváha pro jednání ohledně exportu moderních švédských CNC strojů, který pod komunistickou správou upadající československej průmysl zoufale potřebuje a neumí si je sám postavit.

V horším případě? V Československu pořád můžeš za úkladnou vraždu dostat provaz.

Ale je tu třetí možnost, která mi připadá čím dál tím reálnější. Ono to vypadá, že mě chtějí využít jako návnadu pro něco děsivějšího, než je StB.

Největší politickej vliv má pochopitelně KGB, ale v regionu je zdaleka nejsilnějším hráčem Stasi, respektive její zahraniční oddělení, HVA.

A východní zpravodajské služby mezi sebou občas vyvolávaj různý napětí a třecí plochy a StB při tom tahá za kratší konec.

Co když Krysa nelhal, když řekl, že na mě Michaela byla nasazená?

3. PŘESTUPNÍ CESTA

Ve vězeňský kanceláři čekám, až mě Krysa s Úředníkem naloží do auta. Dokonce mi vrací peněženku s dokladama. Ale mě dusí vědomí, že kvůli mně zavraždili člověka.

Co je nejhorší? Vím, kdo ji zabil. A nejen že s tím nemůžu nic dělat. Musím s tím šmejdem jednat tak, aby nepoznal, že to vím.

Jo, vím to. Michaelu našla hlídka VB ve tři ráno, jak řekl Úředník. Ta musela taky zajistit a evidovat všechny její věci. Mě sem přivedli někdy po čtvrtý, a to už Krysa zapalovač měl. Nemohl mít čas si ho od policie vyzvednout.

Ležel by spolu s protokolem v pytlíku s plombou. I kdyby si ho snad vyžádal. Ale on si s ním hraje a zapaluje si s ním. Musel být zkrátka na místě dřív. A zapalovač si vzal jako trofej.

K soudu bych s tím nešel, ale já taky nejsem policejní vyšetřovatel. Jsem špión.

Znovu obracím svůj pohled do minulosti. S Michaelou jsem se seznámil na recepci Aera Vodochody pořádané v hotelu Kriváň na náměstí I. P. Pavlova. Aero se snaží proniknout i na jiný než východní trhy a momentálně má jedno žhavý železko v ohni. L-59. To je tak žhavý, že se prolíná se skutečným důvodem mý přítomnosti v Československu – s plánovaným nasazením nejmodernějších sovětských letadel, MiG-29.

Tyhle recepce jsou vždycky na socialistický poměry totální buržoustskej vodvaz. Hektolitry dobrýho chlastu. Tvrdej alkohol, víno i český pivo. Všechno tu teče proudem. A rusáckej kaviár? Ten si tu všichni ti vymetači kremelskejch prdelí nabíraj na kila.

Velkolepá je pochopitelně i účast. Všechno pod dohledem StB, ale není moc těžký narazit na KGB. Nebo dokonce i na někoho ze CIA.

Stejně jako na zástupce ze zemí, který nejsou z varšavskýho paktu. Bylo tam několik leteckých představitelů z Finska i Švédska.

A tam u schodů stála ona. Vznosná, sebevědomá a elegantní. Nemohl jsem ji přehlídnout! S úsměvem rozdávala brožurky s technickýma datama L-59 a občas s někým prohodila pár slov. Evidentně neměla problém s češtinou, angličtinou, němčinou ani ruštinou. Skvělá zaměstnankyně marketingu Aera.

Vzal jsem si od ní brožurku a dal se s ní do řeči. Vypadalo to na spontánní oboustranný sympatie a když jsem se uvedl jako švédskej leteckej novinář, její zájem se ještě zvětšil. Tehdy jsem si o ní ještě myslel, že je to normální kurva, jakých je v socialistických podnicích na podobných pozicích bezpočet.

„Jak je L-59 přizpůsoben pro přechod pilota na MiG-29?“

Hned v úvodu jsem vypálil těžkej kalibr. V hukotu přiopilý zábavy všude kolem beztak nehrozilo, že by mě slyšel někdo jinej.

Usmála se a mrkla na mě levým okem. Beze slova mě odtáhla ke stolu s pitím. Vzali jsme si plzeňský pivo a pokračovali v lehčí konverzaci.

Pro Aero Vodochody pracovala už přes rok. Díky znalosti jazyků. A o L-59 toho pochopitelně věděla dost. Hlavně se díky svýmu šarmu seznámila s řadou důležitých lidí.

„Varovali nás, že se lidi budou ptát na MiG-29," zašeptala mi spiklenecky do ucha a já vnímal její vůni. Francouzskej parfém a ona sama. Vzrušení. Její doteky byly nabitý elektrizující přitažlivostí.

„Máme hlásit každého, kdo se zeptá," povytáhla obočí a teatrálně sevřela rty.

Usmál jsem se a vrazil jí jazyk mezi pysky. Zatím jen ty horní. Další den byla sobota a my se domluvili, že se sejdeme v deset ráno pod Koněm. Řekla, že se narodila v Děčíně. Jako můj táta. Tak jsme tam chtěli jet na výlet.

Do reality mě znovu vrací stráž. Tentokrát jen jeden obyčejnej bachař. Jednoduše na mě kývne a já ho následuju. Vede mě na vězeňskej dvůr. Tam už mě čekají Krysa s Úředníkem.

Nakládají mě do neoznačenýho zelenýho žigulíka. Úředník se tváří neutrálně. Prostě tu pracuje. Zato Krysa je nervózní a v pravým oku mu cuká. Úředník si toho všímá, bere si od něj klíče a vyčítavě ho posílá na druhou stranu auta.

„Nestačí, že nám jdou po krku imperialisti. Ještě se nechat sejmout od tebe!" prohodí ironicky.

Odolávám nutkání se zeptat, jestli si můžu vybrat hudbu. Projednou se rozhodnu chovat dospěle.

Úředník řídí nemotorně, ale evidentně se tu dobře vyzná. Odbočujeme vpravo a pak těsně před železničním přejezdem znovu vpravo. Pokud se orientuju, blížíme se k dolní části anglickýho parku kolem letohrádku Hvězda.

Maják policejního auta, který nás předjíždí. Spolujezdec mává služební plácačkou. Máme zastavit. Úředník zastavuje a stahuje okýnko. Poprvý ho vidím trochu překvapenýho. Uniformovanej fízl salutuje a podává mu nějaký lejstro.

„To se nahoře posrali nebo co? A proč nás o to nepožádali, když jsme byli na baráku?“

Policista krčí ramenama.

„Dřív jsme to nestihli doručit, soudruhu majore.“

Chvilka mlčení.

„Dobře, ale večer mi ho osobně přivezete!“

Policista zase jen krčí rameny.

Úředník se otáčí ke mně.

„Kvůli něčemu vás potřebujou na Ministerstvu národní obrany. Okamžitě.“

S pocitem, že jsem totálně v řiti, přesedám do policejní škodovky. Úředník se tváří kysele a Krysa vyděšeně. Auto se rozjíždí a policejní spolujezdec, kterej prve diskutoval s Úředníkem, mi podává obálku.

Vypadá to věrohodně. Je na ní přelepka Ministerstva obrany s nápisem „Spisový oběh“. Dnešní razítko. No ty jo, zvedám obočí.

V obálce je brožurka s technickýma datama L-59. Ta, kterou jsem dostal od Michaely na recepci. Malovali jsme si tam přihlouplý a sprostý obrázky, a protože jsem ji neměl kam dát, skončila v její kabelce.

Nemám tušení, jakým souběhem událostí se sem dostala. Ze záhrobí ke mně skrze ni promlouvá Michaela. Prázdnej pocit. Jako pěstí do žaludku. A navíc mi přináší vzkaz. Na předposlední, nepotištěný straně.

Vzkaz psanej zjevně mužskou rukou. Černá náplň použitýho kuličkovýho pera, širší, víc skloněný písmena, to všechno naznačuje, že to napsal Němec. A podle zastaralýho tvaru „s“ a „r“, nejspíš východní Němec. Ve vzkazu německy stojí:

„Musíme si promluvit. Zachovej klid, vše je detailně naplánováno.“

Podepsáno „M.T.“

Ze zvyku si procházím celou brožuru a mezi obrázkama, který jsme si kreslili s Michaelou, najdu stejným perem i rukopisem ledabyle napsáno ještě „M25“. A jednoduchej obrázek nějakýho lehkýho užitkovýho vozítka. Ten jsme my nekreslili.

Kdo to sakra může bejt? Jako samozřejmě, je to Stasi. Respektive její „exportní“ oddělení HVA. Jenže já se nemůžu zbavit dojmu, že to M.T. by mi mělo něco říkat. Stejně jako ten rukopis. A jak se k pisateli dostala ta brožurka?

Že by i Michaela? Že by sama pracovala pro nějakou rozvědku a teď se se mnou chce spojit její kolega? Tak schválně, je to KGB nebo Stasi?

Kdybych měl velkou fantazii, ještě bych si mohl tipnout Mosad.

Sleduju, kam mě vezou, ale vypadá to věrohodně. Ministerstvo národní obrany je poblíž Letný a tam se taky zdá, že přes Petřiny směřujeme. Vybavuju si, že cestou se musíme přiblížit k ambasádě NDR. Ale tam neodbočujeme. Pokračujeme k Letný.

Ministerstvo obrany. Takovej malej československej Pentagon nataženej mezi Hradem a Letnou. Navenek vypadá nudně, ale vím, že je to tam perfektně střežený. Způsob provedení mý extrakce ve mě vzbuzuje zvědavost, doslova silnej profesionální zájem.

Policejní škodovka vjíždí do dvora ohraničenýho správní budovou a nepříliš vysokým plotem a mě přebírá nějakej vysušenej chlapík s knírkem jako kartáček. Když se tak na něj koukám, nemusí ani promluvit a vybavuje se mi vodka. Mrazivej vítr vane z východu. Až se otřesu.

Do prdele, jestli tohle není KGB…! Tak to jsem v ještě větších sračkách, než jsem si myslel!

Chlapík mě odvede do malý kanceláře v prvním patře správní budovy a jako by na mě všichni zapomněli. Nejsem spoutanej a když pootevřu dveře, nikdo za nima nestojí.

Beru znovu do ruky brožurku L-59 a moje oči opět přistanou na zdánlivě nic neříkající poznámce „M25“. Co to má být? Zvenčí ke mně dolehne charakteristický klapání dieselovýho motoru.

No jasně, Multicar M25.

Jeden z mála úspěchů východoněmeckýho hospodářství. Je to modulární řada šikovných lehkých užitkových automobilů. Žádnej výrobní závod ani městský služby se bez nich ve východním bloku neobejdou.

Vykouknu ven oknem. Zelená multikára s plechovou nástavbou na zahradní odpad stojí prakticky přímo pod oknem mýho dočasnýho útočiště.

Řidič ostentativně několikrát zatůruje. Jako by kontroloval seřízení motoru notoricky známýho svým sklonem k vynechávání při přechodu do otáček. Ale tenhle je evidentně seřízenej dokonale. Jasnej signál.

Opatrně vyjdu na chodbu a snažím se bejt nenápadnej. Sakra! Na schodišti slyším nějaký blížící se kroky. Instinkt mi říká, abych se připlácnul zády ke zdi a dělal, že tam nejsem. Jenže to je nejhorší, co můžeš udělat.

Minu nějakou sekretářku, kterou ledabyle pozdravím naznačením vojenskýho pozdravu. Nejeví o mě žádnej zájem. Ostatně je poledne a soudruzi a soudružky mají pauzu.

Přibližuju se k multikáře. V kabině sedí řidič a vedle stojí závozník. Že to nebude závozník, je mi jasný v momentu, kdy

mě spatří. Okamžitě na mě navlíká vršek pracovního mundůru a usazuje mě vedle řidiče.

Sám si vypláchne hubu vodkou, kterou nepolyká, ale vyplivne a mizí někde v areálu. Asi pak bude hrát vožralýho a tvrdit, že mu ujel řidič. Nejspíš mají vychytaný, že u závory bude jinej vrátnej.

Jedeme k bráně a já vidím strážnýho, jak žere z ešusu oběd. Otráveně si nás prohlíží. Říkám si, že teď se to musí zákonitě posrat.

Strážnej si od řidiče bere dva doklady. To musí, že jo. Tady mají jako osobní doklady pořád takový rudý knížečky. V jedný je zastrčený orazítkovaný lejstro. Asi příkaz k výjezdu s povolením.

No jasně – prostě výjezd 12:05, odvoz zahradního bordelu.

Strážnej na nás kouká, ale je jasný, že je myšlenkama u svý čalamády a my ho jen otravujeme. Důležitě porovnává lejstro se svým seznamem povolených vjezdů. Prdne na příkaz razítko, vrací doklady a otevírá závoru.

Projíždíme branou. Bez podezření. Bez důkladnější kontroly. Jen mrazení v zádech a smrad kouře z dieselovýho motoru a zahradního bordelu.

Řidič multikáry nic neříká a my se za doprovodu charakteristickýho klapavýho zvuku jejího motoru prodíráme Prahou a míříme na sever.

Čumím skrz tu prosklenou kabinu jako nějaká pitomá ryba z akvárka na svět, do kterýho nepatřím. Krátkej rozvor a kabina

předsunutá před přední nápravu způsobuje, že se vozítko perverzně pohupuje. Jako rozpumpovanej čurák před zásunem.

Původně si myslím, že snad pojedeme na východoněmeckou ambasádu. Ale tu z větší dálky míjíme. Ať už se se mnou chce sejít kdokoliv, má k dispozici lidi a je to sakra schopnej plánovač.

Multikára u Bořislavky přejíždí Leninovu třídu a mizí v zeleni, která navozuje až venkovskou atmosféru. I ve svý zoufalý situaci vnímám neotřelou krásu Prahy. Hustý zástavby, historický budovy, prostorný třídy i příroda.

Připojuje se k nám jasně zelenej Wartburg 353. Má diplomatickou značku a působí smutně. Jako něco, co bylo stvořený bez skutečného tvůrčího zápalu. Bez lásky. Z nařízení strany. Zřejmě patří ambasádě NDR. Vzápětí spolu s ním zastavujeme u nějaký odbočky.

Samozřejmě. Neúprosná režie diktuje přestup.

Ani řidič Wartburgu nemluví, ticho jen zesiluje moje vědomí faktu, že tuhle část vůbec nemám pod kontrolou. Nemám žádnou jistotu, že je pro mě organizace, která zosnovala můj únik míň nebezpečná než StB.

A ve světě vysoký špionáže je klid jen předzvěstí bouře.

Pokračujeme směrem na Horoměřice a opouštíme Prahu. Wartburg ještě v interiéru voní novotou. Nedávno zaschlej lak se mísí s vůní benzinu a oleje. Hladký drnčení dvoutaktního tříválce Wartburgu zní konejšivě. Připomíná mi starýho Saaba 96 mýho táty.